

I. ATALA: NERBIO SISTEMA ZENTRALAREN FARMAKOLOGIA

2. ANTSIOLITIKOAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
<ul style="list-style-type: none"> $t_{1/2}$ laburra: Triazolam, Midazolam $t_{1/2}$ ertaina: Flunitrazepam, Lorazepam $t_{1/2}$ luzea: Diazepam, Klorazepatoa 	Benzodiazepinak	GABA A hartzaillearen modulatzaile alosteriko positiboa	Antsiolisia (azkarra), sedazioa, hipnosia, erlaxazio muskularra, amnesia anterogradioa, arnas-depresioa (gutxitan baina larria), arreta galtzea, logura, inkoordinazio motorea, ahulezia, tolerantzia, menpekotasuna *antidotoa flumazeniloa
Buspirona, Gepirona, Ipsapirona	Antsiolitiko ez-benzodiazepinikoak	5HT _{1A} -ren agonista partziala	Antsiolitikoa soilik (ez sedagarria, erantzun atzeratua, antsietate orokortuan), zefaleak *ez dira eraginkorrak aurretik benzodiazepinak hartu badira
Zopiklona, Zolpidem	Beste farmako lasaigarriak/hipnotikoak	GABA A-ren modulatzaile alosteriko positiboa	Hipnotikoak (lo egiteko erabili, erdibizi laburra)
Klometiazola	Beste farmako lasaigarriak/hipnotikoak	GABA hartzailleetan eragin	Etanolaren abstinentzia sindromea tratatzeko
Fenobarbital, Pentobarbital, Tiopental	Barbiturikoak	GABA A hartzailleetan eragin eta GABAren eragina potentziatu Dosi baxuetan erretenen irakidura luzatu eta altuetan zuzenean ireki.	Toxikotasuna (arnas depresioa), gaindosietan heriotza, menpekotasuna, indukzio mikrosomala (tolerantzia + elkarrekintzak) *gaur egun ez dira erabiltzen antsiolitiko moduan, ez dago antidotorik. Fenobarbital antiepileptiko moduan eta tiopental anestesiarren indukzioan

3. ANTIDEPRESIBOAK ETA ANTIMANIAKOAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Amitriptilina, Imipramina, klomipramina	TCA Monoaminen birxurgapen inhibitzaileak (Antidepressibo triziklikoak)	Monoamina guztien birxurgapena inhibitu eta beste hartzaille batzuen blokeoa (muskarinikoak, H1, alfa-1, 5-HT). Inespezifikokoak	Antidepressiboa (atzeratua), antsiolitikoa, sedagarria, analgesikoa min kronikoetan, hipotentsio ortostatikoa, takikardia, arritmiak, antimuskarinikoa (aho lehorra, ikusmen nahasia, idorreria, nahasmen mentala, <i>delirium</i> ...), izerdi ugariko krisiak, konbultsio arriskua epileptikoengan, fase maniakoan errazpena depresio bipolarretan, hipersentsibilitate erreakzioak,
Fluoxetina (PROZAC), Paroxetina, Sertralina, Citalopram	SSRI Monoaminen birxurgapen inhibitzaileak (5HT)	Serotoninaren birxurgapena inhibitu	Erabilienak. Antidepressiboa, antsiolitikoa, sedagarria, analgesikoa min kronikoetan, hipotentsio ortostatikoa, takikardia, arritmiak, antimuskarinikoa (aho lehorra, ikusmen nahasia, idorreria, nahasmen mentala, <i>delirium</i> ...), izerdi ugariko krisiak, konbultsio

	birxurgapenaren inhibitzaileak)		arriskua epileptikoengan, fase maniakoan errazpena depresio bipolarretan, hipersentsibilitate erreakzioak
Revoxetina	NARI Monoaminen birxurgapen inhibitzaileak (NA birxurgapenaren inhibitzaileak)	Noradrenalinaren birxurgapenaren inhibitzailea	Antidepressiboa (atzeratua), antsiolitikoa, sedagarria, analgesikoa min kronikoetan, hipotentsio ortostatikoa, takikardia, arritmiak, antimuskarinikoa (aho lehorra, ikusmen nahasia, idorreria, nahasmen mentala, <i>delirium...</i>), izerdi ugariko krisiak, konbultsio arriskua epileptikoengan, fase maniakoan errazpena depresio bipolarretan, hipersentsibilitate erreakzioak
Venlafaxina, Duloxetina	SNRI Monoaminen birxurgapen inhibitzaileak (5HT eta NA birxurgapenaren inhibitzaileak)	Noradrenalinaren eta serotoninaren birxurgapena inhibitu (hartzaileak blokeatu gabe)	Antidepressiboa (atzeratua), antsiolitikoa, sedagarria, analgesikoa min kronikoetan, hipotentsio ortostatikoa, takikardia, arritmiak, antimuskarinikoa (aho lehorra, ikusmen nahasia, idorreria, nahasmen mentala, <i>delirium...</i>), izerdi ugariko krisiak, konbultsio arriskua epileptikoengan, fase maniakoan errazpena depresio bipolarretan, hipersentsibilitate erreakzioak
Fenelcina, Tranilcipromina	IMAO-A Monoaminoxidasen inhibitzaileak	MAO-A inhibitzaile itzulezinak	Antidepressiboa (atzeratua), antsiolitikoa, REM loaren inhibizioa, hipotentsio ortostatikoa, krisi hipertentsiboak elikagai tiraminikoekin, gibel toxikotasuna, agitazioa, haluzinazioa, konbultsioak
Moclobemida, Brofarmina	IMAO-A Monoaminoxidasen inhibitzaileak	MAO-A inhibitzaile itzulgarria	Antidepressiboa (atzeratua), antsiolitikoa, REM loaren inhibizioa, hipotentsio ortostatikoa, krisi hipertentsiboak elikagai tiraminikoekin, gibel toxikotasuna, agitazioa, haluzinazioa, konbultsioak
Trazodona	Besteak, antidepressibo atipikoak	5HTren birxurgapena inhibitu, 5HT2A antagonista	
Mirtazapina	Besteak, antidepressibo atipikoak	α_2 , 5HT2, 5HT3 blokeoa	
Mianserina	Besteak, antidepressibo atipikoak	NAren birxurgapena inhibitu. 5HT2, α_2 antagonista	
Bupropion	Besteak, antidepressibo atipikoak	NA eta DA birxurgapena inhibitu	Konbultsioak eragiten ditu, antidepressibo ordeztuz erretzeari uzteko tratamenduan erabiltzen da
Litio gatzak	Antimaniakoa	Ezezaguna. Inositol monofosfatasearen inhibizioa, Gq proteinen aktibitatea murriztu	Gogo aldaratearen kontrola *tarte terapeutiko estua eta toxikotasun larria (goitikak, logurea, konbultsioak, koma, heriotza)

4. ANTIPSİKOTIKOAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
			OROKORREAN: Antipsikotikoa (eragin atzeratua), neuroleptikoa (azkarra, lasaigarria, anestesia neuroleptiko), sedazioa (azkarra), antiemetikoa, eragin neuroendokrinoak (ginekomastia, galaktorea, libidea jaitsi, amenorrea, pisua handitu), eragin begetatiboak (hipotentsio ortostatikoa, aho lehorra, idorreria, sintoma parkinsonianoak, distoniak, diskinesia berantiarra), sindrome neuroleptiko gaiztoa, hipersentsibilitate erreakzioak
Klorpromazina	Antipsikotiko tipikoak	D2 hartzailen antagonistak, hartzaille muskarinikoen blokeoa, hartzaille α adrenergikoak eta H1 blokeatu	Potentzia antipsikotiko txikia, eragin antimuskarinikoak, hipotentsio ortostatikoa, sedazioa
Tioridazina (fenotiazina)	Antipsikotiko tipikoak	D2 hartzailen antagonistak, hartzaille muskarinikoen blokeoa, eragin antimuskariniko handiagoa	Eragin antimuskariniko gogorra, sedazioa, erreakzio estrapiramidal gutxi
Haloperidola	Antipsikotiko tipikoak	D2 hartzailen antagonistak	Erabiliena. Antipsikotikoa, antiemetikoa, eragin estrapiramidal ugari, eragin antimuskariniko, eta antiadrenergiko gutxi
Klozapina	Antipsikotiko atipikoak	D1 eta D2 hartzailen afinitate txikiagoa 5HT ₂ , 5HT ₆ , 5HT ₇ , α , M1 eta H1 afinitate handiagoa	D2 blokeoa bide mesolinbikoan batez ere (antipsikotikoa), sintoma negatiboen aurka, paziente erresistenteetan, sedazioa, asaldura gastrointestinalak, agranulozitosis
Olantzapina	Antipsikotiko atipikoak	D1 eta D2 hartzailen afinitate txikiagoa 5HT ₂ , 5HT ₆ , 5HT ₇ , α , M1 eta H1 afinitate handiagoa	Klozapinaren antza, agranulozitosis gertatzeko arrisku gutxiago
Sulpirida	Antipsikotiko atipikoak	D ₂ , D ₃ antagonista selektiboa	Antipsikotikoa, eragin desiragaitz gutxiagorekin

5. ANALGESIKO OPIAZEOAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Morfina	Analgesiko opioideoak	μ hartzaille opioidearen	<ul style="list-style-type: none"> NSZ: Analgesia, arnas depresioa (hilkorra), goragaleak, gorakoak, menpekotasuna (kronikoa), tolerantzia, abstinentsia sindromea, sedazioa (gogorretan koma, galera kognitiboa,

		agonista osoak	miokloniak, haluzinazioak, hiperalgnesia, delirium, konbultsioak), miosia, hipotermia, eztul kontrakoa <ul style="list-style-type: none"> NSP: idorreria, digestioaren atzerapena, mikzioaren inhibizioa, bronkouzkurdura, basozabalkuntza, bihotz gastua gutxitu, hipotentsioa, xerostomia, azkura, izerdia
Metadona	Analgesiko opioideoak	μ hartzaille opioideen agonista osoak	Menpekotasuna tratatzeko, bioerabilgarritasun eta erdibizitza luzeak dituelako, abstinentzia sindromea ez da hain gogorra izango. Min arinak tratatzeko ere
Fentanilo	Analgesiko opioideoak	μ hartzaille opioideen agonista osoak	Analgesiko potentea anestesiarako. Normalean arnas depresiorik ez. Bide transdermikotik, partxeen bidez.
Kodeina	Analgesiko opioideoak	μ hartzailleekin afinitate txikia	NSZ gutxi deprimitu, menpekotasunik ez, analgesiko arina (min ertainerako AINEekin), eztul kontrakoa
Dextropropoxifenoa	Analgesiko opioideoak	μ hartzailleekin afinitate txikia	Kodeinaren antzekoa baina eragin luzeagoa. Min ertainerako
Loperamida	μ hartzaille opioideen periferiko agonista osoa	μ hartzaille opioideen agonista osoak, hestean	Ez doa NSZra. Beherakoen aurka
Heroina	Analgesiko opioideoak	μ hartzaille opioideen agonista osoak	Morfinaren antzekoa baina farmakozinetika azkarragoa, menpekotasun asko sortu
Tramadol	Analgesiko opioideoak	μ hartzaille opioideen agonista osoak	Berria. Kirurgia ondoren mina tratatzeko. ED gutxi
Buprenorfina	Analgesiko opioideoak	μ hartzaille opioidearen agonista partziala	Min ertaina arintzeko, erdibizi eta afinitate handia (potentea)
Pentazozina	Agonista-antagonista opioideoak	μ antagonista (agonista partziala da berez), κ eta delta agonista	Arazo psikiatrikoak, sedazioa, izerditzea, dosi handitan arnas depresioa. Min ertaina tratatzeko (dosi txikitik)
Naloxona, Naltrexona	Antagonista opioideoak	μ, κ eta delta antagonista	Opioideoen gaindosian naloxona bide parenteraletik eta menpekotasunean naltrexona aho bidetik

6. ANESTESIKO LOKALAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Prokaina, Tetrakaina,	Ester taldekoak	Boltai menpeko Na+	Eragin anestesikoa, eragin zentralak (depresio orokorra, zorabioak, bertigoak, ikusmen eta

Bentzokaina		erretenen blokeoa, erabileraren araberakoa	entzumen asaldurak, gorakoak, dardarak, konbultsioak, urduritasuna, arnas geldiketa, koma, heriotza), eragin kardiobaskularrak (dosi handitan hipotentsioa, bihotza uzkuertzeko gaitasuna, eroapena eta kitzikakortasuna murriztu), eragin lokalak (mina, narritadura, asaldurak zainetan, infekzioak), hipersentikortasun erreakzioak (urtikaria, azkura, dermatitisa, asma, shock anafilaktikoa) *lidokaina eta tetrakaina odontologian topikoki
Lidokaina, Prilokaina, Mepibakaina, Bupibakaina	Amida taldekoak	Boltai menpeko Na+ erretenen blokeoa, erabileraren araberakoa	Hipersentikortasun erreakzio gutxiago ez direlako odolean hidrolisatzen

7. ANESTESIKO OROKORRAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak) OROKORREAN: sedazioa, konortearen galera, amnesia anterogradioa, mugiezintasuna, gaindositan hilkorak, depresio kardiobaskularra (arnasteko laguntza behar)
N₂O oxido nitrosoa	Arnas bideko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren indukzio azkarra eta potentzia baxua, analgesia, mielodepresioa, anemia megaloblastikoa
Halotanoa	Arnas bideko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren abiadura ertaina eta potentzia altua, ez da analgesikoa, bronkozabaltzailea, gibel toxikotasuna, giltzurrun toxikotasuna, hipertermia gaiztoa, hipotentsioa, arritmiak, arnas depresioa, umetokiaren erlaxazioa
Enfluranoa	Arnas bideko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren abiadura ertaina eta potentzia handia, analgesikoa, hepatotoxikotasuna, konbultsioak, hipertermia gaiztoa
Isofluranoa	Arnas bideko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren abiadura ertaina eta potentzia handia, analgesikoa, hipotentsioa, iskemia miokardikoaren arriskua, hipertermia gaiztoa
Desfluranoa	Arnas bideko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren abiadura azkarra eta potentzia txikia, analgesikoa, arnas bideko narritadura (eztula, bronkoespasmak)
Sebofluranoa	Arnas bideko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren abiadura azkarra eta potentzia handia, analgesikoa, hipertermia gaiztoa, nefrotoxikotasuna
Tiopental	Bena barneko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A hartzaileak zuzenean aktibatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren indukzioa (azkar eta labur), arnas depresioa

Etomidato	Bena barneko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesiaren indukzioa (azkar eta labur), hipnotikoa, mugimendu mioklonikoak, gorakoak, denbora luzean giltzurrun gaineko depresioa
Propofol	Bena barneko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Ekintza azkar eta labur, hipotentsioa, bradikardia. Erabilpenak: kirurgia ambulatorioa, anestesiaren mantenu fasea.
Ketamina	Bena barneko anestesikoak	-Neuronaren mintzaren osagai lipidikoetan disolbatu -GABA A bultzatu eta NMDA inhibitu	Anestesia disoziatiboa: zentzumen galera, analgesia, amnesia, mugikortasun eza, konorte galerarik ez. ED: esnatzean haluzinazioak, disforiak.
Bentzodiazepinak (diazepam, midazolam)	Bena barneko anestesikoak/Antsiolitikoak	GABA A hartzailaren alosterismo positiboa	Hipnotikoa, erlaxazio muskularra, amnesia anterogradioa, arnas depresio arina

8. ANTIEPILEPTIKOAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Fenitoina	Espektror zabalekoak	Boltai menpeko Na ⁺ erretenen blokeoa	Krisi toniko kloniko orokortuetan eta partzialetan. ED: zorabioak, ataxia, bertigoak, ikusmen nahasia, urdail hesteko asaldurak, hiperplasia gingibala, hirsutismoa, hipersentikortasun erreakzioak, teratogenikoa *haurdunaldian ez
Azido balproikoa	Espektror zabalekoa	Boltai menpeko Na ⁺ erretenen blokeoa, GABA sintesia handitu eta degradazioa gutxitu	Krisi guztietan erabili, eta mioklonikoetan gehiena (analgesikoa min neuropatikoan eta migrainan eta antimaniakoa ere bada). ED: urdail hestekoak, NSZean, hiperandrogenismoa, hepatotoxikotasuna, asaldura hematologikoak, teratogenoa *haurdunaldian ez
Karbamazepina	Espektror zabalekoak	Boltai menpeko Na ⁺ erretenen blokeoa, dosi handietan Ca ⁺ erretenen blokeoa	Krisi toniko-kloniko orokortuetan eta partzialetan (baita analgesia, antimaniakoa, gaitz bipolarrak, etanolaren abstinentsia sindromea). ED: neurologikoak, hipersentsibilitate erreakzioak, hepatotoxikotasuna, sindrome fetala *haurdunaldian ez
Fenobarbital	Espektror zabalekoak	GABA/Cl erretenak estimulatu	Ekintza luzea, 2. aukerakoa (umeetan eta jaioberrietan konbultsioen aurka). ED: sedagarria, gaindosi hilgarriak, tolerantzia, menpekotasuna, abstinentsia sindromea, anemia megaloblastikoa, asaldura kognitiboa, sindrome fetala
Primidona	Espektror zabalekoak	GABA/Cl erretenak estimulatu	Profarmakoa, karbamazepina eta fenitoinarekin erabiltzen da dosiak txikiagoak izateko
Etosuximida	Espektror mugatukoak	Boltai menpeko T Ca ⁺ kanalak blokeatu talamoan	Ausentzietan bakarrik. ED: Urdail hestekoak, sedazioa, konbultsio toniko-kloniko orokortuak (gutxitan)
Bentzodiazepinak	Espektror mugatukoak	GABA/Cl erretenak estimulatu, GABA A ren modulazio alosteriko positiboa	<i>Status epilepticus</i> -ean erabili, eragin azkarra izateko. ED: sedazioa, gaindosi hilgarriak, tolerantzia, menpekotasuna, asaldura kognitiboak *tratamendu kronikoetan ez!
Lamotrigina	Antiepileptiko berriak	Na ⁺ erretenak blokeatu,	Espektror zabala, krisi mistoak, epilepsia errefraktarioa. ED: neurologikoak,

		glutamatoaren askapena murriztu	elkarrekintzak
Topiramato	Antiepileptiko berriak	Na+ erretinak blokeatu, GABA A bultzatu eta NMDA antagonista	Espektrua zabala, epilepsia errefraktarioa. ED: neurologikoak, elkarrekintzak
Gabapentina	Antiepileptiko berriak	Ezezaguna (GABAren sintesia)	Krisi partzial errefraktarioa eta min neuropatikoak. ED: neurologikoak
Tiagabina	Antiepileptiko berriak	GABA birxurgapenaren inhibitzailea	Krisi partzial errefraktarioa. ED: neurologikoak

9. PARKINSON

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Levodopa	NT dopaminergikoen berreskuratzea	Dopaminaren aitzindaria, HHE zeharkatu dopamina bilakatuz	Dopamina kantitatea handitu, eraginkorra (5 urtez), normaltasun motorea berreskuratu. ED: okadak, hipotentsio ortostatikoa, takikardia, amets biziak, desorientazioa, lo ezina, haluzinazioak, maniak, paranoiak, hipersexualitatea, psikosia, fluktuazio motorra (on-off), diskinesiak
Bentserazida, Karbidopa	Levodoparen metabolismo periferikoa saihesteko	Dopamina deskarboxilasaren inhibitzailea	Levodopa ez metabolizatzeko HHE pasa aurretik
Entakapona	Levodoparen metabolismo periferikoa saihesteko	Katekol metiltransferasaren inhibitzailea	Levodopa ez metabolizatzeko HHE pasa aurretik
Bromokriptina, Lisurida, Pergolida	Agonista dopaminergiko ergotikoak	D2 hartzaiak kitzikatu (batzuk D1 ere)	Levodoparen eragina atzeratzeko, gazteetan. ED: Goragaleak, okadak, hipotentsio ortostatikoa, asaldura neuropsikiatrikoak
Ropirinol, Apomorfina, Pramipexol, Rotigotina	Agonista dopaminergiko ez-ergotikoak	D2 hartzaiak kitzikatu (batzuk D1 ere)	Levodoparen eragina atzeratzeko, gazteetan. ED: Goragaleak, okadak, asaldura neuropsikiatrikoak
Biperideno	NT kolinerjiko blokeatzaileak	NT kolinerjikoaren blokeoa, antimuskarinikoa	Zurruntasuna, dardara eta jarrera hobetu. ED: aho lehertasuna, ikuste lausoa, gertu erretentzioa, oroimenaren galera, haluzinazioak, nahastea, diszinesiak, asaldura kognitiboak *65 urtetik gora ez
Selegilina	Beste farmako batzuk (antidepresiboa)	Monoaminoxidasa B inhibitzailea, dopaminaren degradazioa saihestu	ED: tiaminarekin krisi hipertentsiboak, "gazta erreakzioa"
Amantadina	Beste farmako batzuk (antibirikoa)	NMDA (glutamatoaren hartzaiak) antagonista ez-lehiakorra, dopaminaren jariaketa bultzatu	Diskinesiak tratatzeko. ED: haluzinazioak, ikusmen lausoa, begi lehertasuna...

10. ALZHEIMER

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
----------	--------	--------------------	--

Takrina	Azetilkolinesterasaren inhibitzaileak	Azetilkolinesterasaren inhibitzaile itzulgarri ez-selektiboa	Sintoma kognitiboen hobekuntza. ED larriak: hepatotoxikotasuna, nefrotoxikotasuna
Donezepiloa	Azetilkolinesterasaren inhibitzaileak	Azetilkolinesterasaren inhibitzaile selektibo eta itzulgarriak	Sintoma kognitiboen hobekuntza, gibel toxikotasuna gabe
Ribastigmina	Azetilkolinesterasaren inhibitzaileak	Azetilkolinesterasaren inhibitzaile selektibo itzulezina	Sintoma kognitiboen hobekuntza , eragin desiragaitz gastrointestinalak dosi altutan
Galantamina	Azetilkolinesterasaren inhibitzaileak	Azetilkolinesterasaren inhibitzaile selektibo itzulgarria	Sintoma kognitiboen hobekuntza , eragin desiragaitz gastrointestinalak dosi altutan
Memantina	NMDA hartzaileen modulatzaileak	NMDAren agonista partziala (neurotransmisio inhibitzailea indartu)	Oroimen galerak atzeratu. ED gutxi: urdurtasuna

11. FARMAKOMENPEKOTASUNA

- Alkoholismoa

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Disulfiram, Zianamida kaltzikoa	Farmako abersiboak	Aldehido deshidrogenasaren inhibizioa	Antabus
Naltrexona, Nalmefeno, Akanprosato, ISRS	Kontsumoa murrizten duten farmakoak	Antagonista opiazeoak (lehenengo biak), ezezaguna	

- Tabakismo

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Nikotina			Erretzeari uko egin
Bupropion	Nikotinaren ordezko terapia	DA eta NAREN birxurgapenaren inhibizioa	Konbultsioak
Bareniklina	Nikotinaren ordezko terapia	Hartzaile nikotinikoen agonista partziala	Goragaleak, lo ezina, lo egite anormalak, buruko mina
Nortriptilina, ISRS	Besteak		

- Heroina

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Naltrexona	Antagonista opioideak		
Metadona, LAAM, Buprenorfina, Heroina	Agonista opioideak		

- Kokaina

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Bromokriptina, Amantadina	Abstinentzia akutua, agonista dopaminergikoak		
L-dopa	Abstinentzia akutua, dopaminaren aitzindaria		
Desipramina, Imipramina, Trazodona	Abstinentzia eta errekuperazio fasea, antidepressiboak		